

Dreiggedrag van Roodborst

Wouter Peters

In de eerste helft van maart stond ik op een ochtend in de keuken koffie te zetten toen mijn aandacht werd getrokken door wat beweging bovenin een stapel snoeihout in het parkje voor ons huis. Daar zaten, zo bleek, drie Roodborsten *Erithacus rubecula* vlak bij elkaar en dus hing er, dacht ik, ruzie in de lucht. Snel mijn kijker erbij om het tafereeltje eens goed te kunnen bekijken.

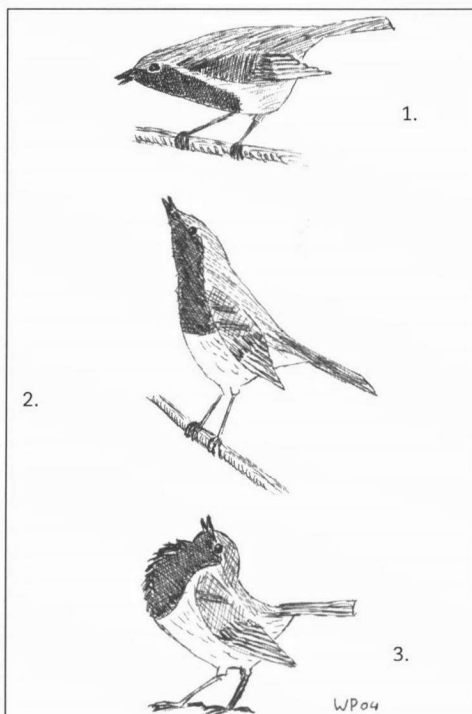
De vogels zaten ongeveer op gelijke hoogte, dicht bij elkaar, met een onderlinge afstand van zo'n halve meter. Maar ruzie? Dat bleek toch mee te vallen. In plaats daarvan werd ik getraceerd op een ander schouwspel: een van de vogels hield de nek gestrekt en de snavel in de lucht, een beetje als Roerdomp *Botaurus stellaris*, en bewoog in die houding kop en nek zijwaarts heen en weer, een heel koddig gezicht. De rode borst kwam zo wel heel prominent tot z'n recht en leek wel twee keer zo groot als normaal. De andere vogels zaten het tafereeltje doodstil, maar met gespannen aandacht, te bestuderen. Na enige tijd hield een van hen het echter voor gezien. Hij trok zich eerst een metertje terug van de andere twee vogels en vloog kort daarop weg. Na een paar seconden ontspande het 'haantje' zich waarbij het zijn gewone postuur weer aannam en ook de rode borst weer tot normale proporties werd teruggebracht. Kort daarna vlogen ook beide overgebleven vogels, ieder in een andere richting, weg van de stapel snoeihout. Dergelijk gedrag had ik van Roodborst nog niet eerder gezien.

Het hierboven beschreven gedrag wordt zeer beknopt beschreven in Cramp. Uitbreider, en bijzonder leesbaar geschreven, komt het aan bod bij Lack. Het betreft hier dreiggedrag, bedoeld ter verdediging van het territorium. Het wordt steeds vertoond door de eigenaar, of eigenares, want vrouwtjes Roodborst zijn even fel als mannetjes wanneer het aankomt op territoriumverdediging, en is bedoeld om

de indringer(s) te imponeren. Vaak, maar niet altijd, wordt het begeleid door luide zang. Wanneer er door de indringer niet direct gehoor aan wordt gegeven zal de eigenaar het dreigen nog sterker aangezet herhalen, waarbij kop en nek zijdelings wel tot horizontaal gestrekt heen en weer bewogen kunnen worden. Meestal zullen indringers als gevolg van dit dreigen het territorium verlaten (zoals hierboven beschreven). Hoogst zelden komt het echt tot knokken.

Literatuur:

Cramp, S. et al. 1998, *The Birds of the Western Palearctic*, CD-Rom-editie, Oxford
Lack, D. 1965, *The Life of the Robin*, 4e druk Londen

Dreighoudingen van Roodborst.

Indringer (niet getekend) zit respectievelijk lager dan (1), op gelijke hoogte als (2) of hoger dan de dreigende vogel (3). Tekeningen van de auteur.

